

Finanční asistence představuje aktuální otázku současného obchodního práva, o čemž svědčí i skutečnost, že po několikaletých diskuzích byl její zákaz absolutní zákaz prolomen nedávno přijatou Novelou druhé směrnice. Finanční asistence však zůstává nadále předmětem široké diskuze na evropské i světové úrovni a dá se očekávat, že další změny v jejím pojetí budou následovat. Snaha přispět do této diskuze na české úrovni je i jednou z ambic předkládané diplomové práce.

Ve své práci se budu zabývat důvody, které vedly ke vzniku zákazu finanční asistence a k jeho rozšíření do světových právních řádů. Pokusím se nastínit a zhodnotit rizika, která s sebou poskytování finanční asistence přináší, a pojednat o výhodách, které by tato rizika mohly vyvážit. Vzhledem k současnému zakazu finanční asistence platnému v českém právu budu o těchto rizicích a výhodách pojednávat obecně, vycházejí především ze zahraničních zkušeností. Pokusím se však posoudit tyto otázky i v kontextu platného českého práva. Dále se ve své práci zamyslím nad vhodností zvoleného přístupu k úpravě finanční asistence a položím si otázku, zda současná právní úprava skutečně naplňuje účinky, které jsou od ní očekávány.

Po krátkém historickém exkurzu se budu věnovat evropské úpravě finanční asistence, včetně jejího minulého a pravděpodobného budoucího vývoje. Hlavní pozornost bude věnována podmínkám, za nichž Novela druhé směrnice umožňuje poskytování finanční asistence.

Hlavním cílem této práce je komplexní pojednání o právní úpravě finanční asistence akciové společnosti v českém právu. Ve své práci se budu zabývat jednotlivými formami finanční asistence a interpretačními problémy, které s nimi souvisí. Patříčná pozornost bude věnována důsledkům porušení zákazu finanční asistence a vymahatelnosti zákonných povinností v závislosti na jednotlivých formách finanční asistence. Velký důraz zaměřím na způsoby, jimiž je zákaz finanční asistence v praxi obcházen, a popíši též způsoby legální eliminace pravidel o zakazu finanční asistence. Podrobně se zastavím u problematiky fúze splynutím nebo sloučením s cílovou společností. Dovolím si tvrdit, že toto je otázka, která v současné době vyvolává největší polemiku a u níž zatím odborná veřejnost nedospěla k jednotnému stanovisku. Z tohoto důvodu bude věnována značná pozornost jednotlivým argumentům uváděným zastánci i odpůrci fúze jako legální výjimky ze zákazu finanční asistence. Pokusím se zhodnotit jednotlivé argumenty, posoudit důsledky obou přístupů a jejich přijatelnost v právním státě a v kontextu celého právního řádu a zaujmout k této otázce vlastní stanovisko. Stručně se dotknu též aplikace zákazu finanční asistence na společnosti s ručením omezeným.

Jsem si vědoma, že téma předkládané diplomové práce je široké a nelze se podrobně zabývat všemi aspekty této problematiky. Proto se zaměřím na aktuální otázky současné právní úpravy české i evropské a na okolnosti důležité pro její vývoj *de lege ferenda*. Pouze zevrubně se budu zabývat některými specifickými otázkami jako např. aplikací zákazu na osoby ovládané, na komisionářské transakce či zvláštnostmi u společností s kótovanými akciemi. Nepominu též stručnou komparaci s přístupem k finanční asistenci v jiných právních řádech, ačkoli takové srovnání s jinými právními řády by si zasloužilo více prostoru, než skýtá tato práce. Zcela vynechávám účetní a daňové aspekty, které mohou v praxi hrát důležitou roli. V tomto směru je práce nutně kompromisem mezi podrobností práce a jejím rozsahem, za což prosím případného čtenáře o shovívavost.

Při zpracování této práce jsem využívala zejména logické metody a analýzy a syntézy jednotlivých poznatků. Značná část práce je založena na interpretaci právních norem. Při vypracování své práce jsem používala též metodu srovnávací, a to ve smyslu historickém i geografickém.